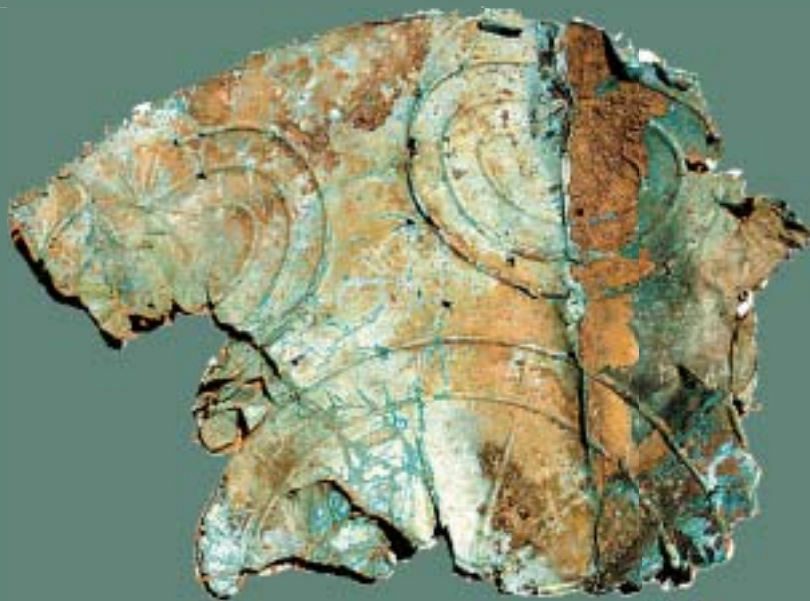

Трите парадни штита му припаѓале на ветеран од гардата на кралот Деметриј но, за жал, не може да се каже дали се работи за повоинствениот крал Деметриј Полиоркет, кој владеел околу 50 години по Александар Македонски или за Деметриј II, чии монети се евидентирани во Нумизматичката збирка во Музејот во Прилеп, а потекнуваат од локалитетот Старо Бонче.

Во средишниот дел на штитовите со пречник од околу 80 сантиметри е претставено дванаесеткрако сонце, а наоколу, во низа, се распоредени седум помали осумкраки сонца.

ФРАГМЕНТ ОД ШТИТ СО ИМЕТО НА КРАЛОТ ДЕМЕТРИЈ

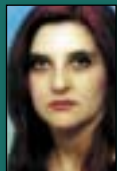
ЗНАЧЕЊЕ

За штитовите и за нивната вредност најкомпетентно може да говори вишиот кустос Темелкоски, чие внимание веќе подолго време е насочено кон откривањето на тајните кои ги крие локалитетот Старо Бонче.

"Што се однесува до штитовите, станува збор за бронзени опкови од три

вредни наоди има два аспекта. Досега тие во Македонија прв пат се откриваат, додека во соседна Грција е евидентирана едноцифрена бројка на антички македонски штитови. Со оглед на собраните фрагменти од земјени садови, кои веројатно претставувале гробни прилози, може да се претпостави дека станува збор за место каде што е погребан војник ветеран, не обичен војник. Кон тоа не упатува бројката на откриени шти-

БРОНЗЕНИ ШТИТОВИ СОНЦЕ НА МАК

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Делови од бронзени штитови стари 2.200 години, кои им припаѓале на антички македонски војници, се пронајдени во селото Старо Бонче, прилепско Мариово од страна на археологот од Заводот и Музејот од Прилеп, Душко Темелкоски. Ова е исклучително откритие затоа што станува збор за уникатни наоди, кои имаат особена научна и историска вредност, бидејќи го потврдуваат протегањето на античката македонска држава на овие простори и на македонскиот идентитет. Значењето на штитовите е уште поголемо, бидејќи на нив стои името на македонскиот крал Деметриј, еден од наследниците на тронот на Александар Македонски. Вредноста на овие наоди е огромна но, исто така, нивното откритие навестува дека доколку се продолжи со истражување би можело да се открие и костурот на војникот или евентуална цела некропола од антички град во овој дел на Мариово.

ФРАГМЕНТ ОД ШТИТ СО ЗБОРОТ "БАЗИЛЕУС" - КРАЛ

антички македонски штита, кои во средишниот дел имаат претстава на поголемо дванаесеткрако сонце, додека наоколу се распоредени седум помали осумкраки сонца. Значењето на овие

тови во неговиот гроб и секако името на македонскиот крал Деметриј, испишани околу средишното сонце. За жал, не може да се каже дали се работи за повоинствениот крал Деметриј Полиор-

СОНЦЕ СО ОСУМ КРАКА ВО НИЗАТА ОКОЛУ ЦЕНТРАЛНОТО СОНЦЕ

кет, кој владеел околу 50 години по Александар Македонски или за Деметриј II, чии монети се евидентирани во Нумизматичката збирка во Музејот во Прилеп, а потекнуваат од локалитетот Старо Бонче. Името на кралот на штитовите би можело да значи дека војникот кому тие му припаѓале бил некој со поголем чин во македонската армија", вели Душко Темелкоски, виш кустос и археолог од прилепскиот Музеј.

(ДО)ИСТРАЖУВАЊА

Како што потенцира Темелкоски, локалитетот Старо Бонче во минатото во континуитет бил напаѓан од дивите копачи. Во еден од нивните налети биле ископани многу вредни уникатни наоди на бронзени опкови од антички македонски воени штитови. За среќа на науката и воопшто на сите нас, овој "ПЛЕН"

така што во овој месец почна одисејата на вишиот кустос археолог Душко Темелкоски за нивно институционално згрижување во Музејот во Прилеп.

"Додека траеше 'битката' со бирократските процедури за наоѓање средства за дооткупување на преостанатите делови од штитовите, дојде до недоразбирање, при што проф. д-р Виктор Лилчиќ, кој понуди помош за забрзување на оваа постапка, ги откупи истите. Секако штитовите ќе бидат комплетирани и ќе добијат репрезентативно место во археолошката постојана изложбена поставка во Музејот Прилеп", објасни Темелкоски.

Инаку, археолошкиот локалитет Старо Бонче на кој се откриени овие вредни штитови се наоѓа во близина на истоименото село во прилепскиот дел на Пелагонија и во Археолошката карта на Република Македонија се води како хеленистичка и доцноантичка некропола. Во Нумизматичката збирка на Музејот во Прилеп се евидентирани поголем број монети од повеќе македонски кралеви со потекло од Старо Бонче, што значи дека на тоа место подолго време егзистирал град. Со оглед на распространетоста на локалитетот, се работи за поголем град.

"Поради погрешната стратегија во минатото, не му е посветено достоинствено внимание на овој локалитет, односно досега не се вршени никакви археолошки истражувања, па затоа останува отворено прашањето за името на градот. Во неговата непосредна близина, во атарот на селото Подмол, се наоѓа монументална гробница на некој великодостојник, кој живеел во тој град. Се претпоставува дека се работи за градот Пелагон. Повеќе податоци за разрешување на дел од оваа мистерија секако ќе се добијат по завршувањето на археолошките ископувања на горната акропола на врвот Висока, веднаш над локалите-

СО ДВАНАЕСЕТКРАКО ЕДОНСКО ТЛО

ШТИТОВИТЕ ИМААТ ПРЕЧНИК ОД 80СМ

Идните археолошки истражувања на самото место каде што се пронајдени штитовите ќе овозможат да се дефинираат, односно да се коригираат овие претпоставки.

СРЕДИШНОТО СОНЦЕ СО 12 КРАКА

не ги задоволил бизнис критериумите на дивите копачи, така што остатоците од штитовите ги оставиле расфрлани наоколу на местото на ископување. Мештаните од двете села ги собрале,

тот, а кои се во тек. Со нив раководи проф. д-р Виктор Лилчиќ од Институтот за археологија при Филозовскиот факултет во Скопје, во соработка со прилепскиот Музеј", додаде Темелкоски.